Noot

Het beroep van belanghebbende op de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland van 7 november 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4361, NTFR 2024/2607, inzake de belastingrente gaat niet op. Het oordeel van de rechtbank kan ik in deze goed volgen. Het ging in die uitspraak immers om het onderscheid tussen het rentepercentage voor de vennootschapsbelasting en de andere belastingsoorten. Het rentepercentage voor de vennootschapsbelasting werd vastgesteld aan de hand van de wettelijke rente voor handelstransacties. De rechtbank Noord-Nederland heeft geoordeeld dat de regelgever in redelijkheid niet hiertoe heeft kunnen besluiten. Voor de omzetbelasting geldt het rentepercentage van 4%, welke gekoppeld is aan de wettelijke rente voor niet-handelstransacties. Het één-op-één toepassen van de uitspraak van 7 november 2024 op de situatie van belanghebbende kan dan ook niet.

De rechtbank lijkt de deur voor belanghebbende toch enigszins open te zetten. Jammerlijk genoeg heeft de belanghebbende geen zelfstandig gemotiveerd beroep gedaan op het evenredigheidsbeginsel. De uitspraak van 7 november 2024 laat mijns inziens ook enige ruimte om voor de andere belastingsoorten een succesvol beroep op het evenredigheidsbeginsel te doen. Het koppelen van de het rentepercentage aan de wettelijke rente voor handelstransacties was immers niet de enige reden voor de rechtbank om tot haar beslissing te komen. In die uitspraak noemt de rechtbank ook het zwakke fundament van de belastingrenteregeling in zijn algemeenheid. Zo ziet de rechtbank geen rechtvaardiging voor het aansluiten bij de wettelijke rente uit het Burgerlijk Wetboek, nu deze zien op betalingsverzuim en niet op het verzuim dat de wetgever voor ogen had bij de invoering van de belastingrenteregeling. Daar komt bij dat A-G Koopman in zijn conclusie van 26 september 2025 (ECLI:NL:PHR:2025:1044, NTFR 2025/1646) expliciet benoemt dat de belastingrente niet hoger mag zijn dan het rentenadeel van de Staat. Hij noemt zelf rentepercentages tussen 0,0% en 3,4%. Het rentepercentage voor de omzetbelasting overstijgt deze percentages eveneens.

Met betrekking tot de verzuimboete die aan belanghebbende is opgelegd, ziet de rechtbank reden deze te verlagen. In het betoog van belanghebbende leest de rechtbank een beroep op avas. Het is vaste jurisprudentie van de Hoge Raad dat een boete achterwege moet blijven als de belanghebbende stelt en bij betwisting aannemelijk maakt dat zij de nodige zorg, welke in redelijkheid van haar kan worden verwacht, heeft betracht om het verweten feit te voorkomen (vgl. HR 10 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:844, NTFR 2016/245). De bewijslast hiervoor ligt volledig bij de belanghebbende. Dit in tegenstelling tot het strafrecht, waar van de rechter wordt verlangd dat deze zelf onderzoekt of alle feiten en omstandigheden avas aannemelijk maken (HR 28 maart 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC9980). De Hoge Raad sluit aan bij hetgeen staat in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp voor de vierde tranche Awb. [1]

Belanghebbende en zijn adviseur stellen er alles aan gedaan te hebben de verschuldigde omzetbelasting te kunnen betalen. Ter zitting leveren zij, na betwisting door de inspecteur, hiervoor echter geen objectief bewijs. Hiermee heeft belanghebbende afwezigheid van alle schuld niet voldoende aannemelijk gemaakt. De rechtbank verwijt belanghebbende niet doorgepakt te hebben toen reactie van de inspecteur uitbleef. Zeker nu belanghebbende op basis van haar aangiften vennootschapsbelasting zich er bewust van was dat omzetbelasting betaald moest worden. Ik vraag me wel af hoe deze opvatting zich verhoudt met het arrest van de Hoge Raad van 15 juni 2007 (ECLI:NL:HR:2007:BA7184, NTFR 2007/1077), waar nalatigheid van een derde leidde tot afwezigheid van alle schuld van de belanghebbende. Hoewel ik met de rechtbank van mening ben dat belanghebbende deels verantwoordelijk is voor het betalen van haar belastingschulden, kan het (nalatig) handelen van haar adviseur haar niet volledig aangerekend worden. Hoewel de rechtbank voorgaande niet betrekt in haar motivering, ziet zij wel aanleiding de boete te matigen.